

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

КОМИСИЯ ПО ТРУДА, СОЦИАЛНАТА И ДЕМОГРАФСКАТА ПОЛИТИКА

ДОКЛАД

за първо гласуване на законопроект за ратифициране на Спогодбата за пенсионно осигуряване между правителството на Република България и правителството на Република Азербайджан, подписана на 6 ноември 2019 г. в Баку, № 902-02-34, внесен от Министерски съвет на 20.12.2019 г.

Комисията по труда, социалната и демографската политика на редовно заседание, проведено на 15 януари 2020 г., разгледа и обсъди законопроект за ратифициране на Спогодбата за пенсионно осигуряване между правителството на Република България и правителството на Република Азербайджан.

Законопроектът беше представен от заместник министърът на труда и социалната политика Зорница Русинова.

При представянето на законопроекта беше акцентирано върху няколко по-съществени момента от него.

На 6 ноември 2019 г. в Баку от министрите на труда и социалната политика на България и на Република Азербайджан е подписана Спогодбата за пенсионно осигуряване между двете правителства.

Влизането ѝ в сила ще създаде възможност на лицата с осигурителен стаж в България и Азербайджан да реализират своите осигурителни права.

На следващо място Спогодбата се основава на принципите за еднакво третиране на лицата, износ на пенсии, приложимост само на едно законодателство по отношение на задължението за осигуряване и сумиране на периодите за осигуряване.

В материалния обхват от българска страна е включено законодателството в областта на държавното обществено осигуряване, което включва пенсии за осигурителен стаж и възраст, пенсии за инвалидност поради общо заболяване и наследствени пенсии.

В персоналия обхват на спогодбата са включени гражданите на договарящите се страни, които са или са били под действието на законодателството на едната или на двете договарящи се страни, както и членовете на техните семейства, получили право от посочените по-горе лица.

Изключения са предвидени по отношение на командированите лица (за срок до 2 години, като при взаимно съгласие между двете страни срокът може да бъде удължен,

но с не повече от една година), персонала на транспортните предприятия, извършващи международни превози на територията на двете държави, членовете на екипажа на плавателен съд и други лица.

В частта относно приложимото законодателство в проекта на Спогодба като основно правило е предвидено наетите и самостоятелно заетите лица, върху които се разпростира действието ѝ, да попадат изключително под действието на законодателството на държавата, на чиято територия извършват трудова дейност.

В мотивите се подчертава още, че във връзка с определянето на пенсионните права по Спогодбата се предвижда взаимно зачитане на осигурителните периоди, завършени съгласно законодателствата на двете страни, както и на трета държава, с която държавата, преценяваща правото на пенсия, има сключен договор за социална сигурност, който предвижда сумиране на осигурителни периоди. Ако осигурителните периоди по двете законодателства съвпадат по време на придобиване, те не се сумират. Ще се зачитат и периоди, придобити преди влизане в сила на Спогодбата.

При изчисляване на размера на пенсията се отчита дали е било необходимо сумиране на осигурителни периоди или не. Ако не е било необходимо сумиране, компетентната институция на Република България ще определи размера на пенсията в съответствие със собственото си законодателство. Ако е било необходимо сумиране за придобиване на правото, компетентната институция на Република България ще изчисли размера на пенсията пропорционално въз основа на българските периоди на осигуряване.

При определяне на правото на пенсия в някоя от двете страни във връзка с работа при определени условия на труд аналогични периоди на работа на територията на другата договаряща се страна не се взимат предвид като периоди на подобна работа на територията на първата страна, но се прибавят като периоди на осигуряване на общо основание.

Спогодбата ще се прилага за гражданите на двете държави, които са или са били подчинени на законодателството на едната или и на двете държави, както и към членовете на техните семейства, които черпят права от посочените лица. В тази връзка, по данни на Министерство на вътрешните работи на Република България, към м. януари 2018 г., 29 граждани на Азербайджан са получили разрешения за постоянно/дългосрочно пребиваване в страната, а 39 азербайджански граждани са с право на продължително пребиваване в България. По данни на Министерство на външните работи, броят на българските граждани, пребиваващи към м. януари 2018 г. в Азербайджан е 50 лица, като през последните 5 години още поне 50 лица са работили в Азербайджан. След ратифициране на Спогодбата и влизането ѝ в сила, Република България ще изплаща пенсии, чиито размер ще се определя само въз основа на българския осигурителен стаж и осигурителен доход, върху който са внесени вноски в българското държавно обществено осигуряване.

След приключване на обсъждането и проведеното гласуване с резултати:
19 гласа „за“, без гласове „против“ и без гласове „въздържал се“,

Комисията по труда, социалната и демографската политика прие следното становище:

Предлага на Народното събрание да подкрепи на първо гласуване на законопроект за ратифициране на Спогодбата за пенсионно осигуряване между правителството на Република България и правителството на Република Азербайджан, подписана на 6 ноември 2019 г. в Баку, № 902-02-34, внесен от Министерски съвет на 20.12.2019 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ на КТСДП:

Д-Р ХАСАН АДЕМОВ